

FÖRHANDLINGAR pågår
om en statlig trygghets-
överenskommelse

FÖRTROENDEVALD
Så gör du när samverkan
inte fungerar

NU BLIR medlems-
försäkringarna i
Folksam ännu bättre

FÖRSVARBART

5 TIPS FÖR
PERFEKTIONISTEN
- MÅ BÄTTRE UTAN ATT
SÄNKA KRAVEN

**Motigt för
musikkår med
höga ambitioner**

NR1
2022

Är du en perfektionist?

Många är vi nog som har i alla fall en liten släng av perfektionism i oss, vissa mer än andra. Och att säga att någon är perfektionist kan ofta menas som en komplimang, att personen har driv och är ambitiös. Men inom psykologin är perfektionism per definition negativt. Vi har pratat med Alexander Rozental, psykolog och lektor i psykologi. Han förklarar att den vetenskapliga definitionen av perfektionism handlar om att en alltför stor del av det upplevda egenvärdet baseras på prestation. Det leder till en strävan efter att uppfylla ofta orimligt högt ställda krav även om det innebär negativa konsekvenser. Läs mer om vilka varningstecken du ska titta efter och vad som går att göra för att må bättre utan att sänka kraven. Sidan 18.

Journalist Maria Widehed och fotograf Sören Andersson har besökt Livgardets dragonmusikkår. En ung kår som förvaltar ett kulturarv, är beredda att repetera hela nätterna och turnerar halva sitt arbetsår. Men samtidigt som ambitionerna är höga kämpar de med lokalbrist och hög omsättning på personal. Sidan 8.

Vi har också pratat med Åsa Erba Stenhammar, förhandlingschef på OFR/S, P, O, om förhandlingarna som pågår om en statlig trygghetsöverenskommelse.

Här är livslångt lärande och balans i arbetslivet i fokus. Vi berättar också om att Försvarsförbundet växer i medlemsantal och om medlemsförsäkringarna i Folksam som blivit ännu bättre. Det och en hel del till.

Anna Lundmark,
chefredaktör och ansvarig utgivare
anna.lundmark@forsvarsforbundet.se

Foto: Sören Andersson

NR 1 | 2022

FÖRSVARBART

Årgång 84.

Medlemstidning för Försvarsförbundet.
Utkommer med fyra nummer under 2022.

Upplaga: 4600 ex.

Utgivare: Försvarsförbundet,
Box 5328, 102 47 Stockholm.

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Anna Lundmark. Telefon: 08-402 40 13
anna.lundmark@forsvarsforbundet.se

Produktion: Crafoord & Laks.

Tryck: Trydells Tryckeri AB.

Försvarbart har en pressläggningstid
på ungefär en månad.

Nr 1/22 gick i tryck den 17 mars.

Nr 2/22 har manusstopp den 12 maj
och kommer ut den 17 juni.

Ledaren uttrycker

Försvarsförbundets åsikter och
ståndpunkter. Redaktionen ansvarar
ej för insänt, icke beställt, material.

Försvarbart får citeras
med angivande av källa. För återgivande
av artiklar och illustrationer krävs
redaktionens godkännande.

Omslagsbild:

Simon Andersson
och Martin Re

Foto: Sören Andersson

ISSN 1650-8025.

Motigt för musikkår med höga ambitioner 8

Foto: Sören Andersson

Psykologen Alexander Rozental om perfektionism 18

Foto: Henrietta Asplund

När samverkan inte fungerar 24

Foto: Ulf Palm

Försvarsförbundet växer 26

Innehåll

NOTERAT	4
REPORTAGE	8
KRÖNIKA	22
FÖRTROENDEVALDA	24

Foto: iStockphoto

Att ingripa mot mobbning ökar inte risken att själv bli utsatt

Den som ingriper mot mobbing riskerar inte själv att bli utsatt. Tvärtom uppstår riskerna när man inte ingriper och låter missförhållanden på arbetsplatsen fortgå. För den som bevittnar och inte ingriper ökar risken att själv bli utsatt mer än tre gånger. Det visar en vetenskaplig artikel som Michael Rosander (biträdande professor, Linköpings universitet) och

Morten Birkeland Nielsen (professor, Universitetet i Bergen) skrivit.

I studien fick medarbetare på arbetsplatser med minst 10 anställda, vid två tillfällen svara på enkäter från Statistiska centralbyrån.

Läs mer samt hitta länk till artikeln på Linköpings Universitets webbplats.

6 tips för hybridarbete

Många har som ett resultat av pandemin även fortsättningsvis fått möjlighet att helt eller delvis arbeta på distans. Något som gjort att vi har behövt vänja oss vid hybridarbete. Suntarbetsliv.se tipsar om

vad som är bra att tänka på gällande hybridarbete. Bland annat att ta fram en policy för distansarbete, hur ni får till bättre digitala möten och en bra digital arbetsmiljö. ◀

7 av 10

yrkesverksamma svenskar vill att den allmänna pensionen höjs. Samtidigt tror endast hälften att de kommer att orka arbeta till den nya riktåldern för pensionen, 67 år. Det visar en Sifundersökning som Arbetsvärlden låtit göra. Läst på arbetsvarlden.se.

Försvarsförbundets kurser 2022

Under 2022 genomför Försvarsförbundet följande kurser för dig som är förtroendevald.

27–28 april Grundkurs

Anmäl dig senast 11 april

Ny som förtroendevald? Här får du de grundkunskaper du behöver för att komma i gång med ditt fackliga uppdrag. Du får en översiktlig inblick i villkoren för uppdraget och grundläggande information om lagar och avtal.

20–22 september Lag och Avtal

Anmäl dig senast 22 augusti

Du får hjälp att använda de arbetsrättsliga lagarna och avtalen. Vi utgår från olika situationer - från anställningstillfället till anställningens upphörande. Du bör ha gått förbundets grundkurs.

19–20 oktober Grundkurs

Anmäl dig senast 3 oktober

15–17 november Samverkan och förhandling

Anmäl dig senast 14 oktober

Vill du fördjupa dina kunskaper och få praktisk träning i samverkan och förhandling? Kursen innehåller argumentation, kommunikation och olika aspekter av förhandling, varvat med praktisk träning. Du bör ha gått förbundets grundkurs.

Läs mer och intresseanmäl dig på forsvarsforbundet.se.

Hur kommer framtiden att gestalta sig?

Vi har i skrivande stund en situation i Europa som vi inte har upplevt sedan andra världskriget. Jag tänker då närmast på Rysslands invasion av Ukraina. Jag tror att de flesta av oss känner en oro för vilken utveckling vi går mot och hur framtiden kommer att gestalta sig. För många av Försvarsförbundets medlemmar innebär nuvarande situation även en påverkan arbetsmässigt.

Jag och Försvarsförbundets ordförande deltog i januari digitalt vid Rikskonferensen Folk och Försvar. Situationen i Ukraina upptog en stor del av årets konferens. Något som i sin tur födde diskussioner om betydelsen av vårt eget försvars upprustning och huruvida vi ska vara medlemmar av NATO eller inte. Försvarsmakten förklarade under konferensen att upprustningen av försvaret och rekrytering av personal till

de nya förbanden, varav cirka 1 000 civilanställda, håller takten. Vår bild är snarare att myndigheten har många vakanser och svårt att hitta kvalificerad personal.

Foto: Sören Andersson

På förbundet upplever vi utmaningar både centralt och lokalt kopplat till de nya förbanden. Dels att skapa nya föreningar där det bildas nya förband dels lokalt med att fånga upp dessa individer. Vi kan dock alla slå oss lite för bröstet när det har visat sig att Försvarsförbundet under 2021 var det TCO-förbund som procentuellt växte mest i medlemsantal!

Vi i förbundet ser fram emot att äntligen kunna tag i allt som har lagts på is under pandemin och att fullt ut kunna verka för våra medlemmar samt driva våra sakfrågor. Jag ser fram emot ett nytt inspirerande fackligt år medlemmarnas tjänst!

Avslutningsvis påminna om vårt förbunds- möte den 15–16 juni där vi ser fram emot att få träffa föreningarnas och medlemmarnas representanter för att tillsammans driva vårt förbund framåt!

Väl mött där ute!

Ove Hellgren
Vice Ordförande Försvarsförbundet

Förbundsordförande: Håkan Sparr
Vice förbundsordförande: Ove Hellgren
Förbundskansli växel: 08-402 40 00
(telefonid 08.30–11.15 och 12.15–16.00)
Sekreterare: Gülseren Kiyak, 08-402 40 00
Chefredaktör och kommunikationsansvarig: Anna Lundmark, 08-402 40 13

Medlemsregister: Susanne Bredberg, 08-402 40 03 (telefonid tisdagar–fredagar 9–11)
Kanslichef och förste ombudsman: Eva Rundlöf, 070-635 40 15
Ombudsmän: Simon Sundström, 08-402 40 18
Robert Oidermaa, 08-402 40 11
Freddy Tullgren 08-402 40 02

Vid förhandlingar om en statlig trygghetsöverenskommelse:

Livslångt lärande och balans i arbetslivet fokus för de statliga fackförbunden

I höst börjar den nya lagen om anställningsskydd, LAS, att gälla. Fackförbunden i staten, representerade av OFR/S, P, O, har inlett förhandlingar med Arbetsgivarverket om hur lagen kommer påverka de statliga avtalen genom att ta fram en statlig trygghetsöverenskommelse.

Den nya lagen om anställningsskydd innebär flertalet ändringar av regler i arbetsrätten samt vid omställning och statligt studiestöd. Bland annat ska det bli lättare för arbetsgivaren att säga upp personal och otrygga anställningar ska minskas. OFR/S, P, O flaggade tidigt för att hänsyn inte tagits i tillräckligt stor utsträckning till den statliga sektorn. Åsa Erba Stenhammar är förhandlingschef för OFR/S, P, O:

– Januariavtalet, som ligger till grund för nya LAS, byggde på en problematik helt hämtad från den privata sektorn. Man ville att det skulle bli enklare och billigare för arbetsgivaren att säga upp personal samt att de otrygga anställningarna skulle minska. Vi känner inte igen oss i problemställningen då vi inom den statliga sektorn har en annan ordning för ordning än vad LAS säger (Tur-AS) och ett omställningsavtal som ger stöd till omställning.

Vissa regler i nya LAS fungerar inte enligt de regelverk som finns inom staten, förklarar Åsa Erba Stenhammar. För att öka anställningstryggheten minskas till exempel tiden för när en visstidsanställning ska övergå till

tillsvidareanställning från 24 till 12 månader. I staten kommer dock arbetsgivaren även fortsättningsvis kunna välja att anställa med stöd av Anställningsförordningen i stället för de nya visstidsreglerna (Särskild visstid enligt LAS). Förordningen möjliggör för en anställning att vara tidsbegränsad av en rad olika anledningar, utöver vad lagen säger.

– Man kommer inte åt otrygga anställningsformer inom staten på det här sättet. Effekten som reformen skulle ge kan inte tillämpas på staten. Här kan man ändå kunna fortsätta som man gör idag, att stapla visstidsanställningar på varandra, säger Åsa Erba Stenhammar.

I mars påbörjades förhandlingarna mellan OFR/S, P, O och Arbetsgivarverket om en statlig trygghetsöverenskommelse. Ett viktigt fokusområde i förhandlingarna är det livslånga lärandet och möjlighet till kompetensutveckling i anställningen, något som riskerar att utebli på grund av den låga ersättningen, menar Åsa Erba Stenhammar.

– För att inte staten ska halka efter och för att våra medlemmar inte ska riskera att ham-

Åsa Erba Stenhammar

na i ett sämre läge än andra så är det viktigt att vi, precis som privata och kommunala sektorn, får till en lösning gällande kompletterande ersättning vid studier. Så att våra medlemmar känner att de kan och har råd att kompetensutveckla sig. En annan viktig del är att säkerställa balans mellan ökad flexibilitet i arbetslivet och stärkt anställningstrygghet.

Tidsplanen är att förhandlingarna ska vara klara i slutet av juni för att på så sätt kunna tillämpa den statliga trygghetsöverenskommelsen i slutet av september, lagom till att nya LAS träder i kraft. ◀

OFR

OFR, kort för Offentliganställdas förhandlingsråd, samlar fjorton fackförbund inom offentlig sektor.

S, P och O står för statstjänstemän, poliser och officerare. I OFR/S, P, O ingår förutom Försvarsförbundet Fackförbundet ST, Lärarförbundet, Ledarna, Vårdförbundet, Polisförbundet, TULL-KUST, Officersförbundet, Ledarna och Reservofficerarna.

Försvarsförbundet tvistar mot Försvarsmakten:

»Arbetsgivaren bör vara ett föredöme vad gäller jämställd lönesättning«

Försvarsförbundets tvist mot Försvarsmakten gällande lönediskriminering avslutades i oenighet.

Två av förbundets kvinnliga medlemmar som arbetar vid samma avdelning i Försvarsmakten fick en ny manlig kollega. Mannen fick väsentligt högre lön än vad kvinnorna har, trots att alla tre utför likvärdigt arbete. Förbundet menar att arbetsgivaren inte har kunnat lägga fram något som rättfärdigar mannens högre lön och påkallade därför en tvist mot Försvarsmakten gällande osakliga löneskillnader (diskriminering mellan kvinna och man). Tvisten avslutades nyligen i oenighet, vilket innebär att parterna inte kom överens om en lösning.

- Vi är oeniga då vi tycker att staten som arbetsgivare bör vara ett föredöme vad gäller jämställd lönesättning. Vi valde dock att inte gå vidare då den här typen av diskriminering är svår att leda i bevis, säger Simon Sundström, ombudsman på Försvarsförbundet. ◀

Foto: iStockphoto

Motigt för musikkår med höga ambitioner

De är en ung kår som förvaltar ett kulturarv, är beredda att repetera hela nätterna och turnerar halva sitt arbetsår. Men samtidigt som ambitionerna är höga kämpar Livgardets dragonmusikkår med lokalbrist och hög omsättning på personal.

Försvarbart har rest till Stockholm för att ta reda på vad som står i vägen för de unga ridande militärmusikernas era.

TEXT: MARIA WIDEHED | FOTO: SÖREN ANDERSSON

Håll avstånd: minst en högvakts-häst". Informationstexten på Livgardet är tydlig i februari, när det fortfarande är några dagar kvar tills restriktionerna lyfts.

Sitt rum i kavallerikasernen kallar tubaist Carl Lörvenius Hellman för "tubalounge". Här hänger bland annat hans klassiska mellanblå dragonuniform, modell Åldre från 1895, som bärs med paradhjälm i silver.

Det är tidig måndag morgon när vi stiger in på kaserngården. Kylan är bitande och hästdoftan påtaglig. Men snart stänger vi dörrarna bakom oss och går in i kavallerikasernen, där Livgardets dragonmusikkår är stationerad. Här har musikkåren en lång korridor för sig själva, fast det fungerar sådär.

– De som sitter ovanför oss störs när vi spelar instrument här, framför allt när trumpetarna övar. Och tyvärr är det ju staben och stabschefen vi har rakt ovanför oss, så i rummen precis under undviker vi att öva. Det är inte direkt ändamålsenliga lokaler, säger Jens Dohlin, medlemsansvarig i föreningens styrelse.

I musikkåren är han trombonist, samt spelar på bastrummet när han är hästburen, då behövs ena handen till att hålla tyglar.

Vi kikar in i genom en dörr till vänster i korridoren. Rummet, inrett med soffa och fåtöljer, kallar tubaist Carl Lörvenius Hellman för "tubalounge".

– Jag gillar marschmusik och det roliga med detta jobbet är att man som tubaist sällan har mycket att göra i en symfoniorkester – det här är något helt annat, säger han. →

→ I hans klädsåk trängs paraduniform modell 87 och fältuniform 90 med den klassiska mellanblå dragonuniformen, modell Äldre från 1895, som bärs med paradjälm i silver.

I hyllorna står tubamunstyckena uppräddade, de flesta med guld- och silverplätering, men även ett par i plast – som används för att kunna spela när det är riktigt kallt ute. Som ståtliga stilleben får de sällskap av tuborna – den tyska kontrabastuban, såväl som den brittiska brassbandstuban. Och förstås; en bild på Hans Majestät Konungen.

– Ja, det är klart att man har en bild på kungen. Fast ibland byter jag ut honom, säger Lövvenius Hellman och drar fram bilden som finns bakom:

– Ibland behöver man tubakungen, Michael Lini, säger han och skrattar.

Redan under 1500-talet utvecklades militärmusiken i form av trumslagare och pipare för fottrupperna och pukslagare och trumpetare för kavalleriet. Under det trettioåriga kriget fick den militära marschmusiken betydelse för stridsmoralen, dels som samhälls- och rikhetssymbol för enskilda förband och dels som stridsmusik under anfallet.

Livgardets dragonmusikkår består av musikdirektör, regementstrumslagare, musikkårschef, ställföreträdande chef, producent, scenmästare, notbibliotekarie och 30 musiker – varav 27 är mässingsblåsare och 3 är slagverkare.

Carl Lövvenius Hellman

De är den enda ridande musikkåren i Försvarsmakten, med anor från den musik som funnits vid Stockholms beridna gardesförband sedan Gustav Vasas tid.

I Sverige togs alla musikkårer bort från regementena och lades centralt under armén 1957. Fjorton år senare togs beslutet att avskaffa militärmusiken i Sverige helt. De 25 musikkårerna som fanns kvar överfördes till Statens regionmusik.

I början av åttiotalet sökte Försvarsmakten alternativ till regionmusiken, vilket ledde till att en värnpliktig musikpluton inrättades i Strängnäs. 1990 tillkom tio värnpliktiga trumpetare till K1 för att förstärka den ridande avdelningen och två år senare övertog den nu 25 man starka Livgardets dragontrumpetarkår uppgiften att spela vid beriden högvakt. Med tiden blev detta Livgardets dragonmusikkår.

Rekryteringen av värnpliktiga musiker var dock osäker och redan under nittiotalet korttidsanställdes även före detta värnpliktiga musiker. 2009 inrättades för första gången åtta fasta musikertjänster i kåren och sedan 2012 är hela musikkåren fast bemannad med civilt anställda yrkesmusiker.

I dag är Livgardets dragonmusikkår ett ungt, tajt gäng som lite skämtsamt kallar sig för "band". Kanske, tror Jens Dohlin, har sammanhållningen i kåren att göra med det starka band alla har till såväl musiken som till hästarna.

– Vi är "i skiten" tillsammans om dagarna, säger han och skrattar.

Jens Dohlin är tredje generationens militärmusiker och har varit anställd vid dragonerna i över tio år. I dag är alla civilanställda, men många i musikkåren har gjort värnplikten som musiksoldat och sedan valt att studera till musiker på musikhögskola.

Det är en ung kår, i sin nuvarande form

Försvarsmusiken

Försvarsmusiken har både Försvarsmakten och statsledningen som uppdragsgivare. Försvarsmusiken organiserar de tre musikkårer som verkar inom Försvarsmakten: Arméns musikkår och Livgardets dragonmusikkår i Stockholm, samt Marinens musikkår i Karlskrona.

Källa: Livgardets dragonmusikkår

I ensemblerummet högst upp i kavallerikasernen pågår repetition inför dagens musikridning. Marschererna K1 marsch (Dragonerna komma), Fehrbelliner Reitermarsch, Arméns paradmarsch och Kreuzritter repeterades noggrant.

med fastanställda musiker verksam under sitt elfte år. De flesta i kåren är i trettioårsåldern, men många har den senaste tiden valt att lämna.

– För att vara en musikkår som ger musiker möjlighet att fastanställas har vi just nu ett starkt utflöde, ruljansen är för hög, säger Löfvenius Hellman.

– Ja, man ger upp för andra yrken och det är skrämmande. Det handlar om arbetsmiljön tror jag. Många känner sig kvävda på

arbetsplatsen, känner att de inte får blomstra ut. Musikaliskt upplever många att man har högre krav på sig själv än vad arbetsgivaren har, säger Dohlin.

Och så är det situationen med lokalerna.

Kasernen vid Lidingövägen där kåren i dag håller till invigdes 1897. Utöver korridoren så disponerar kåren en mindre lokal högst upp i huset där man får plats att repetera i ensembleform, men där det blir väldigt trångt att

»Det finns inte riktigt förståelse för vad musik faktiskt kan användas till och då prioriteras andra saker i stället.«

→ få in hela orkestern. Och akustiken lämnar mycket att önska. Ytterligare en lokal finns på Hovstallet, men även den är alldeles för liten för hela musikkåren.

– Vi hoppas ju otroligt mycket på ett eget musikhus med en repsal. Då skulle vi vara en mer attraktiv arbetsplats, som fler ville söka jobb hos.

De har förstås hittat sina sätt att repetera ändå, lokalbristen till trots. Jens Dohlin har räknat ut att det går att öva i musikkårens korridor utan att störa någon - det gäller bara att komma hit på kvällar och nätter, vilket han gör.

På dagtid hyr kåren när det är möjligt in sig i Arméns musikkårs lokaler, ibland i en gymnasieaula och ibland håller de till i Svenska Filminstitutets lokaler.

– Men där finns ingen rumsakustik, det är ju en studio, säger Löfvenius Hellman.

– De säger att de jobbar på det, men det är otroligt att det har gått så många år. Vi har ju aldrig haft en fungerande replokal. Vi vill höra dagligen att de jobbar på detta, att det kämpas. Ledningen måste förstå att vårt hopp måste hållas uppe om personalen ska hålla ut, säger Dohlin.

Och inte blev det bättre när Kungliga Musikhögskolan i Stockholm för några år sedan flyttade in i toppmoderna lokaler bara några hundra meter bort. Carl Jonsson, trumpetare, sticker in huvudet genom dörren och flikar in:

– Det är inte möjligt för en orkester som saknar egen replokal att hålla en hög konstnärlig standard. Att före varje repetition lasta alla grejer och köra iväg gör att orken tryter.

Jens Dohlin

Jonsson är en av få "äka kavallerister" i musikkåren och gjorde sin värnplikt just här. Efter flera år på annat håll efter muck valde han att komma tillbaka.

– Jag kände att orkestern börjat ta steg konstnärligt, visionerna började komma. Det är ju egentligen ett fantastiskt jobb, väldigt nära att vara ett av de bästa man kan ha, säger han och får medhåll av Dohlin:

– Det är där frustrationen ligger; förutsättningarna finns, men det lossnar inte med varken lokalerna eller verksamhetens ambitioner. Militärmusiken har sällan bestått av så många bra musiker, men vi känner oss sällan förstådda.

De upplever att det är för lite fokus på musiken som kärnverksamhet.

– Det finns inte riktigt förståelse för vad musik faktiskt kan användas till och då prioriteras andra saker i stället.

Som vadå?

– Hästarna till exempel, ibland kan vi känna att vi blir mer använda som en överbetald arbetskraft i stallet, säger Löfvenius Hellman.

Under eftermiddagen förbereder musikkåren hästarna med rykt, sadling och betsling med kandar.

Regementstrumslagare, pükslagare och sexton mässingsblåsare spelar sedan Arméns paradmarsch stillastående för att vänja den nya pukhästen Ross vid situationen. Efter det var det dags för formationsridning, spelandes de repeterade marscherna.

En eller två gånger per år gör musikkåren turné med hästarna ute i landet.

– Att utöver det strikt ceremoniella även

Joachim Müller är på väg till sadelkammaren, bärandes på en valltrapp.

Under eftermiddagen förbereder musikkåren hästarna med rykt, sadling och betsling med kandar. På bilden Martin Thorell.

vara något folkligt och lättillgängligt – det är för mig också en viktig del av militärmusiken och för oss som beriden musikkår, säger Jens Dohlin.

Få i kåren har bakgrund med hästar, när man väl blivit antagen till kåren väntar därför åtta veckors ridkurs.

Musikkåren använder sig av tre olika häst-raser. De svarta shirehästarna som bär pukor-na räknas ofta som världens största hästras. Skimlarna, de vita hästarna från Tjeckien, rids av fanfartrumpetarna och är av rasen alt-kladruber. Musiker som spelar kornett, horn, bastrumpet, eufonium och tuba rider på fuxar av rasen svenskt varmblod.

Inne i stallen står Ordonnans i sin box. Han är tjugio år gammal och har varit musikkårshäst i över tio år. Han började som bastrumpethäst, för att sedan fortsätta som tubahäst. Både Carl Löfvenius Hellman och Jens Dohlin har

ridit många vaktparader på honom.

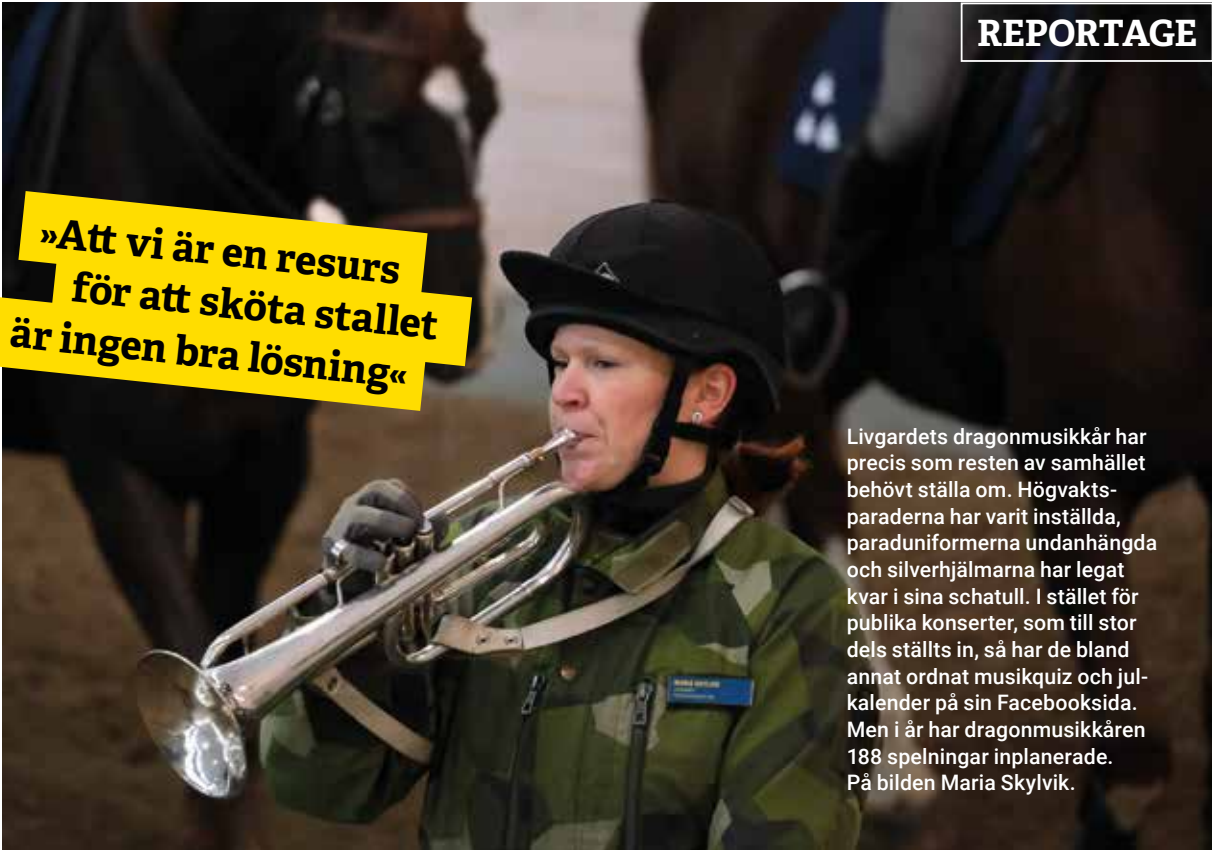
– Ja, det här är verkligen en gammal trotjänare, säger Löfvenius Hellman och stryker honom över mulen.

Trots att det är tydligt hur väl de två militärmusikerna trivs i stallen så har frågan om hur mycket de ska vistas där blivit en stötesten med arbetsgivaren.

Tidigare sköttes stallen av värnpliktskullar, men när man la ner värnplikten räckte inte personalen till och samtidigt behövde förbanden öva mer strid. Då blev stalltjänst en del av musikkårens arbetsuppgift. Tjugo dagar om året ska de sköta mockning, städning, utfodring och ridning av hästarna som en del av sin tjänstgöring.

– Räkna bort semester och helgdagar så är detta nästan tio procent av årsarbetstiden som det slås håll på och då kan vi inte heller tas i anspråk vid spelningar, säger Dohlin och fortsätter:

»Att vi är en resurs
för att sköta stallet
är ingen bra lösning«

Livgardets dragonmusikkår har precis som resten av samhället behövt ställa om. Högvaktsparaderna har varit inställda, paraduniformerna undanhängda och silverhjälmarna har legat kvar i sina schatull. I stället för publika konserter, som till stor del ställts in, så har de bland annat ordnat musikquiz och julkalender på sin Facebooksida. Men i år har dragonmusikkåren 188 spelningar inplanerade. På bilden Maria Skylvik.

– Det handlar inte om att vi tycker att vi är "för fina för det", utan om att det är resurslöseri. Även utan dessa ställtjänstdagar ägnas cirka trettio procent av arbetsdagarna till hästverksamhet såsom ridlektioner, musikridning, beridna parader och all hästskötsel i samband med det. Därför är det extra viktigt att resterande tid tillägnas kvalitativ musikverksamhet för att bibehålla och utveckla vår musikaliska nivå. En bra balans är avgörande för slutprodukten.

Vid några tillfällen har det blivit väldigt fel, tycker musikkåren. Under en av deras stallveckor återupprättades ett av de nya regementena. Arméns musikkår och Marinens musikkår var upptagna med andra speluppträffar.

– Då stallet prioriterades högre fick en av Hemvärnets musikkårer gå in i stallet. Bra av Hemvärnsmusiken, men en sådan ceremonispelning är vår högst prioriterade huvudupp-

gift som yrkesmilitärmusikkår. Kungen och försvarsministern deltog. Det borde vi också ha gjort, säger Dohlin och får medhåll från Lövvenius Hellman:

– Vid en annan ceremoni, här på kaserngården, gick vi med skottkärror och mockade skit när Arméns musikkår spelade ceremoni.

Till saken hör att stallet sedan fem år tillbaka har tjugo anställda hästskötare, och att samverkan om problemet inte har lett någonsans.

– Att vi är en resurs för att sköta stallet är ingen bra lösning. Man säger att "klart att ni ska göra det här, ni använder ju hästarna". Men det finns ju fordonsenheter, ska förarna göra all motorservice på fordonen också? Och det finns ju en officerskår här som inte har ställtjänst, säger Dohlin.

2014 ringde Blekinge Läns Tidning upp dåvarande försvarsmusikinspektör Olle Hermansen

och frågade om detta. Han var inte heller nöjd med lösningen, men menade att regementschefen inte haft något val för att få ihop timmarna. "Det är tänkt som en provisorisk lösning till dess att vi hittar en bättre", sa han då.

Var ligger frågan nu?

– Vi har väl nästan gett upp lite, det finns inget gehör. Jag har suttit och förhandlat detta på stabsnivå på Livgardet. Det slutade med att vi var överens om att vi var oeniga, säger Dohlin.

Kanske kommer frågan upp på nytt i vår, efter att det nyligen beslutats att parterna på försvarsmaktsnivå ska hålla utbildning i samverkan på Livgardet – öppen för såväl chefer som medarbetare, berättar ombudsman Robert Oidermaa.

Men just nu fokuserar kåren på annalkande spelningsår.

Bakom sig har de allt utom vanliga tider. Livgardets dragonmusikkår har precis som resten av samhället behövt ställa om. Högvaktsparaderna har varit inställda, paraduniformerna undanhängda och silverhjälmarna har legat kvar i sina schatull. I stället för publika konserter, som till stor dels ställts in,

Livgardets dragonmusikkår

Livgardets dragonmusikkår är en av svenska Försvarsmaktens tre professionella musikkårer och ses som en av världens bästa beridna musikkårer. Musikkåren är stationerad i Stockholm och rider i täten för den beridna vaktparaden till Kungliga slottet. Paraden ses som en av Sveriges största turistattraktioner.

Musikkåren består av 27 bleckblåsare och tre slagverkare. Dragonmusikkåren omfattar allt från en ensam signalgivare, via brasskvintett och sextett till underhållningsband eller samtliga 30 musiker samtidigt i ett konsertsammanhang.

Källa: Livgardets dragonmusikkår & Försvarsmakten

så har de bland annat ordnat musikquiz och julkalender på sin Facebooksida.

Men i år har dragonmusikkåren 188 spelningar inplanerade. Från april till september pågår vaktparadsåsongen, störst uppmärksamhet brukar vara kring kungens födelsedag och nationaldagen. Musikkåren uppträder också vid statsbesök, ceremonier, chefsbyten och fanöverlämningar. En av de mest intensiva spelningsveckorna i år innebär sex beridna vaktparader på en vecka.

Men innan parad- och turnésåsongen drar igång står spel för hästarna på schemat, och det är faktiskt precis vad det låter som – de nya hästarna ska vänjas vid instrument och medan hästarna rids så spelar kåren vid sidan av. Anledningen är att äldre hästar snart går i pension och yngre hästar ska slussas in.

– Det är blandningen i det här jobbet som gör det så roligt. Ena dagen är det konsert, nästa är det ridning och tredje spelar vi för hästarna, säger Löfvenius Hellman.

Och snart hoppas de vara på väg utomlands igen. Musikkåren har tidigare spelat på tattoo i Oslo, och gästade utlandsmissioner i Afghanistan och Kosovo.

– Det kändes väldigt rätt att åka till missionerna, och förgylla med musik för dem som var där i skarp insats, säger Dohlin.

Och ambitionerna för musikkåren är höga framöver:

– Det tar ju jättemånga år att bygga en bra orkester. Vi är på en resa nu. Vi är en ung musikkår och om tio år så låter vi ännu bättre. Då hoppas jag att vi har blivit en större del av svenskt kulturliv och ännu mer eftertraktade inom Försvarsmakten, säger Dohlin och får medhåll från Löfvenius Hellman:

– Ja, det är det som är roligt – att vi är på väg att bilda något nytt. Fast det krävs att vi lyckas behålla personalen – annars finns det ingen musikkår kvar. ◀

Jens Dohlin är tredje generationens militärmusiker och har varit anställd vid dragonerna i över tio år. "Det tar jättemånga år att bygga en bra orkester. Vi är på en resa nu. Vi är en ung musikkår och om tio år så låter vi ännu bättre. Då hoppas jag att vi har blivit en större del av svenskt kulturliv och ännu mer eftertraktade inom Försvarsmakten."

Hjälp finns för den »perfekte» – må bättre utan att sänka kraven

ALEXANDER ROZENTAL
är legitimerad psykolog och
lektor i psykologi vid Uppsala
universitet. Han har också
skrivit boken Bättre än per-
fekt - en självhjälpbok för
perfektionister.

Visst är det bra att vara noggrann och alltid prestera på topp – eller? För perfektionister kan följden bli stress, oro och utmattning.

Försvarbart har talat med psykologen som berättar att det finns hjälp att få och att man inte nödvändigtvis måste sänka sina krav.

TEXT: OLA NILSSON | ILLUSTRATION: MAIMI LAKS

Att alltid vilja vara bäst och ställa höga krav på sig själv prestera - är det något negativt? Det kan det vara, i alla fall för individen själv.

Att vara perfektionist uppfattas i dagligt tal närmast som en komplimang, men inom psykologin är det annorlunda.

– Perfektionism är per definition något negativt. Till vardags använder vi det ofta för att prata om något bra och eftertraktat, att perfektionister gör bra ifrån sig. Det finns absolut sådana aspekter men det kan ske på bekostnad av någonting. Det försöker den psykologiska definitionen fånga.

Det säger Alexander Rozental. Han är psykolog och lektor i psykologi vid Uppsala universitet, och har också skrivit en bok om perfektionism.

Den vetenskapliga definitionen handlar om att en alltför stor del av det upplevda egenvärdet baseras på prestation. Det leder till en strävan efter att uppfylla ofta orimligt högt ställda krav även om det innebär negativa konsekvenser.

– Det är en betoning på att jag bara är värd någonting om jag presterar och därför försöker jag nå upp till vissa krav trots att det kan leda till problem, säger Alexander Rozental.

Perfektionisten väljer typiskt ut ett område i livet som får den problematiska kopp-

lingen till egenvärdet. Det kan vara arbete och karriär, familj, utseende, idrott eller studier.

– Som perfektionist lägger man alla ägg i samma korg. "Jag är bara värd nånting om jag presterar på jobbet", till exempel. Då betyder det också att min självbild får sig en törn om det inte skulle gå så bra på jobbet, jag har inget att balansera det emot.

Perfektionism hänger ofta i praktiken ihop med ett stort kontrollbehov.

– Om du baserar en väldigt stor del av din självbild på prestation kommer du att skapa en rigid standard för vad som är bra nog, och mäta dig mot den, säger Alexander Rozental.

Dessa prestationsbaserade beteenden leder enkelt uttryckt till att överdrifter. Man kanske måste kontrollera stavningen i sitt mejl tio gånger och inte bara en, alltid ta extremt noggranna minnesanteckningar eller konstant inhämta andras försäkringar om att man löst en uppgift bra nog.

– Det är beteenden man gör för mycket av, för länge eller i fel sammanhang, så att man lägger tid och energi på fel saker. Det handlar om att kontrollera sina egen oro snarare än om att ytterligare en kontroll av min text kommer att leda till ett bättre resultat.

Alexander Rozental talar om två dimensioner av perfektionism.

→ – Perfektionistisk oro är att man är rädd att göra fel, begå misstag och bli bedömd av andra. Perfektionistisk strävan handlar mer om att det är viktigt att leva upp till vissa krav. Det är framför allt den oroliga, ängsliga sidan som är destruktiv.

Enbart en stark vilja att vara bäst är inget negativt, så länge den inte kopplas till självbilden och egenvärdet.

– Att vilja vara så bra som möjligt är något som kan få en att prestera på en hög nivå. Det kan vara något väldigt positivt. Det är inte det som är problemet. Det är när allt hänger på att man ska prestera, för hela min identitet.

Perfektionism i den här betydelsen kan snarast ses som en sårbarhet och en riskfaktor.

– Det leder till väldigt mycket stress och oro, och man kan bland annat se att perfektionism är förknippat med utmattningssyndrom. Om jag ska leva upp till mina krav så måste jag också anstränga mig mer. Det går ut över intressen, återhämtning och vila, säger Alexander Rozental.

Dessutom påverkas ofta perfektionistens personliga relationer. En person som alltid vill vara bäst och har extra höga krav både på sig själv och andra tillsammans med ett stort kontrollbehov upplevs helt enkelt som svårt att ha med att göra.

– Man kan se att perfektionister gärna vill känna tillhörighet, känna sig omtyckta och uppskattade, men sättet på vilket de visar det kan göra att människor faktiskt tar avstånd.

Vissa saker menar Alexander Rozental att man bör vara observant på, både hos sig själv och till exempel hos en kollega. Att ha svårt att släppa greppet om arbetsuppgifter utan att känna stress och oro är en sådan.

– Man kanske vill gå tillbaka till saker för att dubbelkolla eller har svårt att släppa tankarna på en viss uppgift när man ska gå och lägga sig. Det brukar hänga ihop med att man vill göra saker på ett visst sätt och har svårt att agera flexibelt.

En annan varningssignal är att man offerar socialt umgänge eller andra aktiviteter för att i stället lägga mer tid på en arbetsuppgift. Ytterligare en är om personer i ens närhet har synpunkter på att man är överdrivet noggrann eller har ovanligt höga krav på sig själv.

Men som utomstående ska man aldrig säga till en perfektionist att "det är bara att sänka dina krav", påpekar Alexander Rozental.

– Det brukar göra att det låser sig och att personen då inte är intresserad av en förändring. Det är bättre att vara så konkret som möjligt och peka vad man observerat. "Jag har sett att du mejlar sent på kvällarna och att du hela tiden vill veta om du gjort rätt, hur ser du på det?"

Alexander Rozental nämner olika övningar som syftar till att bli medveten om det egna beteendet och sedan träna sig i att förändra det. Allt för att upptäcka att det faktiskt inte ledde till något farligt att "bara" kontrollera det där mejlet en gång eller att välja att spendera tid på en fritidsaktivitet.

– Dilemmat för perfektionister är att det egentligen inte spelar någon roll vad slutresultatet blir. Om det gick bra hittar man anledningar till att man egentligen var så duktig, om det gick dåligt kritiserar man direkt sig själv i stället för att se att målen kanske var för högt satta eller inse att man bara noterar det negativa.

Alexander Rozental understryker att det finns beprövade metoder för att hjälpa.

– Vi har utvärderat behandlingar med goda resultat. Det finns bra stöd att få om man upplever det här som ett problem och det går så långt att det påverkar ens psykiska mående. Och då handlar det om att man lär sig agera mer flexibelt, inte nödvändigtvis om att man måste sänka kraven.

Man kan fortsätta prestera på hög nivå men utan att må dåligt av det?

– Exakt. ◀

5 varningssignaler att hålla utkik efter

1. Blir du stressad och orolig om du inte får dubbel- och trippelkolla en färdig arbetsuppgift?
2. Har du svårt att släppa tankarna på jobbet på fritiden?
3. Uppfattar andra dig som överdrivet noggrann?
4. Tycker människor i din närhet att du har ovanligt höga krav på dig själv?
5. Tackar du nej till sociala sammanhang eller avstår fritidsaktiviteter som du hade velat delta i för att i stället extrakolla en arbetsuppgift?

5 tips – det här kan du själv göra

Så kan du bearbeta de negativa konsekvenserna av perfektionism

1

Lista både de positiva och negativa följder din perfektionism får i vardagen. Sker mitt beteende på bekostnad av något annat i mitt liv?

2

Öva dig på att jobba mer flexibelt. Tillåt dig till exempel bara att kolla igenom det där mejlet en gång innan du skickar det, i stället för tio.

3

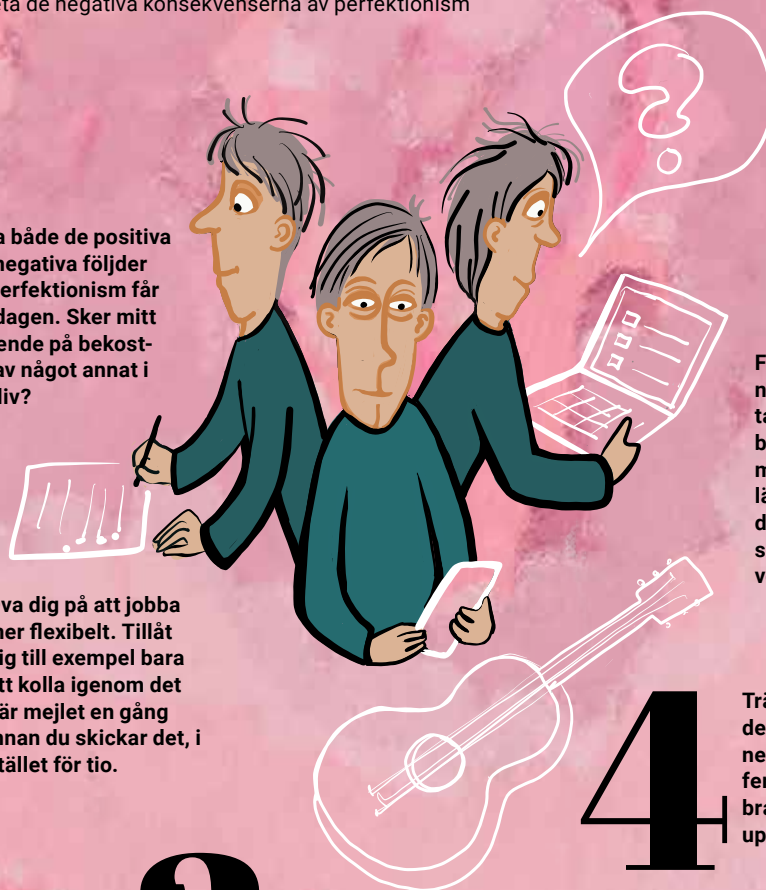
För in annat än jobbet i ditt liv. Det kan till exempel vara en fritidsaktivitet du njuter av för dess egen skull, utan krav på prestation

4

Träna dig i att notera det positiva. Skriv ner regelbundet ner fem saker som gick bra när du löst en uppgift.

5

Fråga andra i din närhet hur de brukar ta sig an en viss arbetsuppgift och hur mycket tid de brukar lägga på den. Ofta har du själv en ganska snedvriden bild av verkligheten.

Putins vinterkrig och Gudrun Persson

Idet krig mot Ukraina som Putin inledde 2014 var fram till nu det kännetecknande att allt gjordes så dolt eller otydligt som möjligt. Därmed kunde väldigt många i väst gång på gång trycka på snooze-knappen, och i stort sett ignorera Putins olika sätt att påverka, inte minst genom gas, olja, korruption och billig desinformation.

I och med att Moskva släppte alla hämningar och i februari 2022 började föra ett mer traditionellt krig i Europa har det blivit möjligt att börja dra större slutsatser om Kremls motiv och verktyg. Egentligen har flera slutsatser varit uppenbara rätt länge men de har endast i några få europeiska länder dragits på högsta nivå och på allvar fått påverka säkerhetspolitiken. Jag syftar på länder som baltstaterna och Polen. Moskvas avrättningar och deportationer i dessa länder har bara inte kunnat glömmas bort.

Ända sedan 2000-talets första år har en stor del av väst köpt de olika ryska statsmediernas huvudbudskap om Nato – att Ryssland skulle ha skäl att frukta Nato. Hade Kreml haft genuina skäl att frukta en invasion av Nato så hade det räckt med "Nato-hotet" för att motivera Rysslands befolkning för fortsatt upprustning och nu även ett fullskaligt krig mot Ukraina. Eftersom "Nato-hotet" mot Ryssland är en lättfattlig och användbar hotbild, inte ett faktiskt invasionshot, har det andra och djupare motivet först nyligen tagits upp mer i väst. Jag tänker nu främst på Putins artikel sommaren 2021, den som underkände Ukrainas rätt att existera som självständig stat. Denna Putins fixa idé om historiska oförrätter mot Ryssland (fast ryssarna själva var ytterst ansvariga för Sovjetunionens för-

smådliga fall) upprepades också muntligt av Putin kort före han lät inleda sitt vinterkrig mot Ukraina.

Kort sagt var Putins beslut om ett fullskaligt angrepp mot Ukraina inte en konsekvens av några Nato-soldater i Rysslands närhet utan en önskan hos Putin om att "korrigera" Sovjets fall och att skriva in sig själv i historieböckerna som stor, rysk ledare.

Gudrun Persson, forskningsledare på FOI, Folk och Försvars Rikskonferens 2022.

Foto: Ulf Palm

Vi hade kunnat vara bättre förberedda på kriget 2022 om vårt samhälle lyssnat på verkliga experter som Gudrun Persson vid FOI och författaren Bengt Jangfeldt. Att studera Rysslands väpnade styrkor och deras förmåga är givetvis inte fel men de i sig säger inte så mycket om Moskvas avsikter. För att förstå avsikterna och i viss mån kunna förutse dem behövs främst kulturell, historisk och språklig kompetens. Men det är inte för sent, se Gudrun Perssons föredrag på Youtube. I början av januari vid konferensen Folk och försvar var Gudrun Persson nästan kusligt förutseende. Se och hör själv, och jämför med facit. Du finner föredraget på Youtube genom dessa sökord: Gudrun Persson små stater.

LARS GYLLENHAAL

Nya lagar gällande personuppgiftsbehandling vid Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt

Den 1 januari 2022 började Lag om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten samt Lag om behandling om personuppgifter vid Försvarets radioanstalt att gälla. Syftet är att säkerställa att behandlingen av personuppgifter kan göras på ett ändamålsenligt sätt och i samband med detta skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter.

Lagarna gäller behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges försvar och säkerhet samt internationellt försvars- och säkerhetssamarbete (Försvarsmakten) samt vid behandling av personuppgifter i myndighetens försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet samt informationssäkerhetsverksamhet (Försvarets radioanstalt). (Källa: regeringen.se).

Råd till Försvarsförbundets förtroendevalda

För Försvarsförbundets förtroendevalda på berörda myndigheter innebär införandet av de nya lagarna att de i sitt uppdrag ska förhålla sig både till de nya lagarna samt EU:s dataskyddsförordning, GDPR, som Försvarsförbundet lyder under.

Alf Emmerdahl, Försvarsförbundets dataskyddsombud - hur ska förbundets förtroendevalda vid dessa myndigheter arbeta i sitt uppdrag utifrån de olika lagarna?

– För Försvarsförbundet gäller alltid GDPR - för all vår verksamhet. För den förtroende-

valda är det viktigt att vara medveten om att myndigheten har en annan lagstiftning med andra regler och instruktioner. Det innebär att vi måste vara noggranna vid behandling av personuppgifter och alltid bedöma om arbetet vi gör är för förbundet eller arbetsgivaren. Är Försvarsförbundet personuppgiftsansvarig gäller GDPR och är arbetsgivaren personuppgiftsansvarig så gäller de nya lagarna.

Hur går den förtroendevalde till väga om hen känner sig osäker?

– Då är det bästa att kontakta Försvarsförbundet kansli för vägledning.

På Försvarsförbundet.se kan du läsa mer om hur Försvarsförbundet hanterar personuppgifter. ◀

PERSONUPPGIFT

Information som direkt eller indirekt går att koppla till en individ, som till exempel personnummer och namn. Även information som adress, e-postadress, foton och IP-nummer.

PERSONUPPGIFTSANSVARIG

Den som bestämmer för vilka ändamål uppgifterna ska behandlas och hur behandlingen ska gå till. Kan vara en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ. Källa: Integritetsskyddsmyndigheten, IMY

EU:S DATASKYDDSFÖRORDNING, GDPR

Gäller för verksamheter som hanterar personuppgifter. GDPR har som syfte att skydda människors personliga integritet så att inte denna kränks när personuppgifter behandlas. Gäller både strukturerat samt ostrukturerat material.

När samverkan inte fungerar

Foto: iStockphoto

Innan större beslut som rör medarbetarna tas ska arbetsgivaren samverka dessa med arbetstagarorganisationerna (facket). Gemensamt ska ni i samverkansgruppen komma fram till de bästa förutsättningarna för alla på arbetsplatsen. Men vad händer om ni inte kommer överens vid samverkan eller om samverkan inte fungerar alls?

Om ni inte kommer överens vid samverkan

Kommer ni inte överens och samverkan avslutas i oenighet? Då spelar anledningen till oenigheten roll.

- Anser ni att arbetsgivaren genom sitt beslut bryter mot några lagar, avtal, instruktioner eller liknande? Då kan ni kalla till en MBL 12-förhandling (se fakta-ruta) och förklara er ståndpunkt. Ändras inget efter detta, kontakta så snart som möjligt Försvarsförbundets kansli som kan tvista mot myndigheten centralt.
- Har ni inte fått vara med i arbetet som ligger till grund för arbetsgivarens beslut? Bäst är då att vid ASU påpeka detta och begära att arbetsgivaren skjuter på beslutet tills de har haft ett granskningsseminarium eller liknande med er. Känns det bra efter seminariet kan ni godkänna en förenklad samverkan för att snabba på processen.
- Tycker ni bara olika? Då finns det inget att göra. Det är viktigt att oenigheten och våra åsikter om vad som gör oss oeniga framgår av protokollet inför framtiden.

Om själva samverkan inte fungerar

Har ni regelbundna – men dåliga – samverkansmöten, är de för få eller uteblir de helt?

1. Påpeka vid varje mötestillfälle vad ni anser måste rättas till, så det kommer till protokollet. Samarbeta gärna med övriga fackförbund för ökad tyngd. Har ni inga möten? Börja direkt vid punkt 2.
2. Fungerar inte det så kalla till en MBL 12-förhandling (gärna tillsammans med övriga fackförbund) på grund av brott mot ert lokala samverkansavtal. För er i Försvarsmakten: Skulle ni ha ett lokalt samverkansavtal på er arbetsplats så använd "brott mot FM ASU" i stället.
3. Löser inget av dessa åtgärder problemet, kontakta Försvarsförbundets kansli som kan tvista mot myndigheten centralt.
4. Som en sista utväg kan ni säga upp ert samverkansavtal och återgå till formella MBL-förhandlingar. ◀

AVTAL OM SAMVERKAN FÖR FRAMTIDEN

Samverkan i samverkansgrupp är del av Avtal om samverkan för framtiden, "samverkansavtalet". De andra två är medarbetarsamtal och arbetsplatsträffar. Avtalet bygger bland annat på medbestämmandelagen (MBL) och sätter ramar för hur arbetstagare och arbetsgivare ska samarbeta på arbetsplatsen.

DET SKA SAMVERKAS I SAMVERKANSGRUPP

Större frågor som inte kan beslutas om på arbetsplatsträffar, exempelvis verksamhetsförändringar. Även om arbetsgivaren har sista ordet (parterna är alltså inte jämlika på samma sätt som vid kollektivavtalsförhandlingar) ska facket få vara med i ett tidigt skede och har rätt att ta del av information, utreda och tycka till innan beslut.

MBL 12 §

MBL, medbestämmandelagen 12 § säger att när arbetstagarorganisation påkallar det, ska arbetsgivare förhandla med denna innan han fattar eller verkställer beslut, som rör medlem i organisationen, i detta fall fackförbundet. Om det finns särskilda skäl får arbetsgivaren dock fatta och verkställa beslut innan han har fullgjort sin förhandlingsskyldighet.

Källa: riksdagen.se.

Arbetsvärldens jämförelse visar:

Försvarsförbundet växte procentuellt mest av TCO-förbunden under 2021

Försvarsförbundet är det förbund som procentuellt vuxit mest av TCO-förbunden under 2021, enligt en jämförelse som tidningen Arbetsvärlden har gjort. Förbundet ökade sitt medlemsantal med 1,8 procent under förra året och växer därmed för femte året i rad. Arbetsvärldens jämförelse visar att endast 3 av TCO-förbunden har ökat sitt medlemsantal under 2021; Försvarsförbundet, Fackförbundet

Foto: iStockphoto

ST samt Vision.

Att Försvarsförbundet fortsätter att öka i medlemsantal är glädjande, säger Försvarsförbundets ordförande Håkan Sparr:

– Föreningarna runt om i landet gör ett mycket bra värvaringsarbete! Vi hoppas och tror givetvis att medlemsökningen kommer att fortsätta, då försvarsmyndigheterna sannolikt kommer att anställa fler medarbetare.

Medlemsförsäkringarna har blivit ännu bättre!

Folksam har förbättrat flera av medlemsförsäkringarna vid sjukdom och olycksfall. Dessa innebär bland annat att olycksfallsförsäkringen kommer att gälla dygnet runt i stället för enbart på fritiden. Du får också ett skydd vid ekonomisk invaliditet. Dessa förbättringar sker med automatik, du behöver alltså inte göra något för att detta ska ändras. Du kommer också kunna höja beloppet i livförsäkringen, ändra belopp som betalas ut vid arbetsoförmåga samt höja engångsbeloppet som betalas ut vid allvarlig diagnos eller sjukdom. En nyhet är att du kan teckna Sjukkapitalförsäkring, en försäkring som hjälper dig om du blir långvarigt sjuk.

Förbättringarna gäller från den 1 januari 2022 för dig som redan har försäkringarna samt för dig som tecknar. I alla försäkringar finns möjlighet att medförsäkra din partner. Läs mer på forsvarsforbundet.se eller på folksam.se/forsvarsforbundet.

Kostnadsfri försäkringsrådgivning

För att se över ditt försäkringsskydd kan du använda Folksams kostnadsfria digitala försäkringsrådgivning.

Läs mer och boka på forsvarsforbundet.se.

Avbryta studierna – har jag rätt att komma tillbaka till jobbet tidigare?

JAG ÄR TJÄNSTLEDIG FÖR STUDIER från min anställning i staten. Utbildningen känns dock inte rätt och jag planerar att avbryta den. Har jag rätt att gå tillbaka till jobbet tidigare än planerat?

SVAR → Ja, det kan du. Studieledighetslagen säger att om du har varit ledig kortare tid än ett år måste du meddela din arbetsgivare två veckor i förväg. Har du varit studieledig i mer än ett år måste du meddela arbetsgivaren en månad i förväg.

Eva Rundlöf, Kanslichef/1:e ombudsman

Försäkring under utlandsmission

JAG SKA ÅKA PÅ UTLANDSMISSION. Har Försvarförbundet någon försäkring som gäller under den perioden?

SVAR → Ja, förbundets sjuk- och efterlevandeförsäkring hos Folksam gäller även den tid du på uppdrag av staten arbetar i krigszon. Vid inträffad skada ska du eller dina anhöriga kontakta förbundet för att säkerställa ditt medlemskap vid tidpunkten för skadan samt för att intyga ditt uppdrag i krigszonen. Har du inte tecknat Folskams sjuk- och efterlevandeförsäkring kan du göra det genom att kontakta: Folksam: 0771–950 950.

Susanne Bredberg, Medlemsregistret

Byta fackförbund för att få högre lön?

MIN CHEF SÄGER ATT JAG BORDE BYTA FACKFÖRBUND om jag ska kunna höja min lön. Kan det verkligen stämma?

SVAR → Din fackliga tillhörighet får enligt lag inte ha betydelse för din löneutveckling. Din lön ska uteslutande vara ett resultat av din befattnings svårighetsgrad, hur väl du utför ditt jobb, marknadspåverkan samt om du har tagit på dig extra uppgifter som är svårare än de som tillhör din befattning. Tyvärr händer det att facklig tillhörighet används som en ursäkt när chefen inte har tillräcklig kunskap om löneprocessen. Exempelvis kan det vara svårt för en chef som har fem medarbetare tillhörandes Seko medan du ensam tillhör Försvarförbundet. Chefen har då medel för fem personer att fördela mellan Seko-medlemmarna medan din pott enbart består av det du

själv genererar. Chefen har därmed ingen möjlighet att via den ge dig mer än det du genererar. Anser din chef att du bör få mer än så ska detta justeras på en högre nivå där man då går in och eventuellt omfördelar Försvarförbundets pengar så du inte hamnar efter. Men får din chef mer pengar får en annan chef mindre att fördela - är en situation som många vill undvika att hamna i och som kan orsaka det felaktiga "rådet" du fick. Försvarförbundet arbetar hela tiden på att arbetet ska bli bättre och trots att det utvecklas är vi fortfarande långt från i mål.

Robert Oidermaa, Ombudsman

Skicka dina frågor och funderingar till redaktionen@forsvarsforbundet.se.

RÄTTELSE OCH FÖRTYDLIGANDE

I senaste numret av Försvart hade två fel gällande Försvarsmakten letat sig in. Rätt ska vara: Gällande sparade semesterdagar kan statligt anställda från den sista december 2022 inte ha fler än 30 (tidigare 35). Detta gäller

inte Försvarsmakten, då myndighetens nuvarande kollektivavtal fortfarande anger 35 dagar. På frågan om hur du kompenseras om nationaldagen infaller en lördag eller söndag gäller att Försvarsmakten ger ledigt en halvdag

före nationaldagen när den infaller på en tisdag-lördag. Detta gör att de anställda kompenseras för de år då nationaldagen infaller en söndag (regeln är från Försvarsmaktens tidigare kollektivavtal, inte det senaste).

Posttidning B

Försvarsförbundet

Box 5328, 102 47 Stockholm.

**Bara för
medlemmar!**

Vad har du att oroa dig för, egentligen?

Brukar du oroa dig för saker som kan hända? Som att råka ut för ett olycksfall till exempel. Med en olycksfallsförsäkring får du ekonomisk hjälp om du skadar dig. Tillsammans med Försvarsförbundet jobbar vi för att du ska ha tillgång till bra och trygga försäkringar – till medlemspris så klart. Olycksfallsförsäkringen är en av dem!

folksam.se/forsvarsforbundet

Folksam
För allt du bryr dig om